

מגילת המועמד

פורים תשס"ה

עירד יבנה

הקדמה

איזה הוא התפקיד הנחשק מכולם?
גם מומחה גם זב-חוטם יאמרו, מן הסתם:
רב ראשי, שר בלי תיק, או שליט קופני,
אב-הבית, אולי, בבית בושט טקסאני,

אך אני כאן מודיע בזו הלשון:
התשובה היא פרופסור עובד טכניון!
ועם זאת, לא אכחישה ולא אהתל,
במקום בו יש שמש אורב גם הצל,
והערב נלמד על הסוד האפל
של אותה המשרה הטובה בתבל...

המגילה

היה היה ילדון זעיר, מתוק דביק ולח,
ברנש סימפטי גם נבון, צנוע ומוצלח,
אשר אימו תמיד הכריזה: "בני פשוט גאון!"
ואבא שח: "הוא עוד יהיה מדען בטכניון!"

בפעוטון למד חשבון, בגן קרא עיתון,
ביסודי שיחק בבורסה והימר נכון,
בחטיבה שידך בין מי-חמצן ואצטון...
וכששחרר הספיק עדיין לסיים תיכון.

גם בצבא שבחו נישא על כל לשון ופה
בשקמיסט אשר עשה מעל למצפה,
ולבסוף, כשהשתחרר, ויתר על החופשה
ותוך חמש שנים היו לו תארים שלושה!

חמוש בדוקטורט טרי, יצא הוא לנכר,
ושם עסק יומם וליל במלאכת המחקר,

פתר חידות ומבוכים, שיחק במספרים,
רשם שלושה פטנטים ותריסר מאמרים.

וכה צלח במלאכתו, וכה הרבה תורה,
שתוך שלוש שנים בלבד הציעו לו משרה.

אך לא בחור כגון הנ"ל יסטה מן הנתיב,
מיד נזכר בדבר אימו ובנבואת אביו,
והשתפך בהתרגשות: "נעמתם לי רעי,
אבל אני חוזר הביתה, כמצוות הורי!"

ואת מכתב ההצעה טמן באמתחתו,
סתם כך, על כל צרה שעלולה לפקוד אותו.

נפרד האיש מחבריו וטס לבן גוריון,
משם במכונית שכורה היישר לטכניון,
הגיע לבניין נאה, נכנס לחניה,
טיפס במדרגות אל הקומה הראשונה...

הבניין - זהב פרוויים,
רב קומות, רחב ידיים,
מארבע רוחות שמיים
משתקף בו נוף יפה.

כל סטודנט - IQ מאתיים,
מזכירות עוזרות כפליים,
הדיקן בצהריים
מבלה בבית קפה.

המועמד המשולהב אל הדיקן ניגש,
ולעיניו המשתאות קרא בקול נרגש:
"גמרתי אומר בנפשי שכאן אני אשב,
כי אין עליכם בעולם במדעי מחשב!"

"ברוך הבא", שח הדיקן, ותוך כדי קריצה,
הוסיף: "מיום שלישי אתה מזכיר המועצה".

חמש שנים עברו על הבחור בנעימים,
הסגל והמזכירות האירו לו פנים,
ראה ברכה בעמלו, הרבה במחקרים,
עם עמיתים ותלמידים וסתם עם חברים,

ובסופה של התקופה, קרא לו הדיקן,
טפח לו על השכם והכריז: "אתה מוכן!
חזור בבקשה, ארגן לי צרור מאמרים,
שלושה דפים של פילוסופיה וקורות חיים,
צרף גם רשימת מומחים מחו"ל וישראל,
שגר לי את החבילה... ולך להתפלל!"

חודשיים נטו הדיקן הכין לו את התיק,
עם עדויות וסימוכין שהוא חוקר מבריק,
שאין שני לו בעולם בתחום מומחיותו,
שהפקולטה לא תשרוד שנה בלי עזרתו,
שיש להעניק מיד דרגה וגם קביעות,
שאם לא כן, כולנו נשלם על הטעות!

לכל סיפור יש סוף, אומרים, לכל מפגש פרידה,
בקצה כל תהליך קביעות יושבת וועדה,
ובראש הוועדה הזאת יושב כמו איזה שיח'
פרופסור רב עוצמה ואון ושמו מושך מושך,
שתואר לו, ואף הדר, ויוחסין גם כן,
אימו רוזנת ידועה, ואף אביו רוזן.

חברי הוועדה סוקרים את תיק המועמד
ומגיעים למסקנה, כולם כאיש אחד:
"חבר הסגל הוא מוכשר, ויש לו מחקרים,
אך כל מאמריו משותפים עם אחרים!
זה לא עניין של מה בכך, זה לא דבר פְּעוּט,
לתת קביעות למישהו חסר כל עצמאות,
כולנו מסכימים שזה עניין מאד חשוב,
נקפיא את המינוי שנתיים, ונדון בו שוב".

במשך שתי שנים תמימות עמל המועמד,
כותב מאמרים ללא עזרה מאף אחד,
לילות שלמים ללא שינה יושב הוא בגפו,
זיעה ניגרת מגביניו, נוטפת על אפו,
שמאלו לופתת את הדף, ובימינו העט,
בלי הפוגה ובלי לאות רושם ומשרבט.

בתום אותה תקופה חוזר התיק לוועדה,
שדנה בו בכובד ראש ומוציאה פקודה:
"חבר הסגל הוא מוכשר, ויש לו מעמד,
אבל את כל מאמריו הוא מייצר לבד!
זה לא דבר של מה בכך, זה לא עניין שטותי,

לתת קביעות למישהו כל כך לא חברותי,
כולנו מסכימים שזה עניין חשוב מאד,
נקפא את המינוי שנתיים, ונדון בו עוד".

שנתיים הבחור עובד כמו איזה חמור,
כותב ביחד - גם לחוד - אינו מפסיק לחקור,
עושה תיאוריה, חישובים, אפילו ניסויים,
קוטף פרסים, שובר שיאים, ומחולל ניסים.
שִׁיבָה זְרָקָה בְּשֶׁעֶרוֹ, וקומתו שְׁחוּחָה,
היה נשבר מזמן לולא תמיכת המשפחה.

ושוב התיק חוזר אל וועדת החכמים,
וראש הוועדה מכריז: "אכן יבול מרשים,
אך יש בו משהו, נו איך לומר, חסר תכלית,
ניכר שהבחור אינו יודע להחליט!
והשעה היא שעת מבחן, האחריות כבדה,
יואיל נא ויבוא הנ"ל לפני הוועדה!"

נזוף, מובס ומיוסר המועמד ניצב,
כתפיו שמוטות, ומבטו נעוץ בנעליו,
רועד כמו עלה נידף מְבַעֲתָה וְחִיל,
כשראש הוועדה מכריז שהמבחן מתחיל.

"הוכח נא לי", לואט מושך מושך בקול נעים,
"שכל מספר זוגי הוא סכום של שני ראשוניים!
הראה ש-P שווה NP, או תן דוגמא נגדית,
הצג שיטה מושלמת לחישוב התחזית!"

ספר לי תיכף ומיד, בלי שום פְּרוֹקְרֶסְטִינְצְיָה,
על אלגוריתם פולינומי לִפְקֻטוֹרִיזַצְיָה!
ואם אתה כזה גאון, ואם כל כך הצלחת,
אז איך זה שאת היפותיזת רִימָן לא הוכחת!"

וכל חברי הוועדה צווחים במקהלה,
ועמיתנו האומלל נרתע בבהלה,
פתאום... נושרת מכיסו פיסת נייר קלה,
ומרחפת לה בלאט אל מול ההמולה...

"גוואלד! ליסטים!", זועק מושך, "אבוי למעתיק!"

בבוּחַן זֶה, חָבוּב, כְּבֵר יֵשׁ לְךָ בְּלִתִּי-מִסְפִּיק!
קִירָאוּ מִיֵּד לְקִטְגוֹר, הַזְעִיקוּ חֵישׁ שׁוֹפֵט,
אִיסְרוּ אוֹתוֹ בְּנַחוּשְׁתֵּיִם טֵרֵם יִמְלֹט!"

אַחַר, זְרִיז כְּבֵרְדִּלְס, תוֹךְ צַעַד וּנִיתוֹר,
מוֹשֵׁךְ מִן הַמְרַצְפֶּת אֶת חוֹמֵר הָאִסוֹר,
וּלְעִינֵי הוֹוֵעֵדָה, קוֹרָא אֶת הַמִּסְמָךְ,
וְשׁוֹב פּוֹנֵה אֶל הַבְּחוּר, וְאִזּוֹ אֹמֵר לוֹ כֵּךְ:

"אֶלְפֵי סְלִיחוֹת, חֵבֵר יֵקֵר, וְשׁוֹלֵם לְעוֹלָם,
קִבֵּל קְבִיעוֹת, קִבֵּל דְּרָגָה, קִבֵּל קִתְּדוֹרָה גַּם,
נִפְלָה טְעוֹת, אֶתְּהָ מִבֵּינ, סֵתֵם כֵּךְ אִיזָה בִּלְבוֹל,
מִדּוֹעַ לֹא סִיפֵרֵת שְׁרוּצִים אוֹתְךָ בַּחוּ"ל?"!!

לְכֹל סִיפּוֹר יֵשׁ סוֹף, אֹמֵרִים, גַּם לְסִיפּוֹר הַזֶּה,
שְׁאֵם תִּרְצוּ מִשָּׁל הֵינּוּ, אוֹ מִשְׁהוֹ כִּזָּה,
וְהַנְּמִשָּׁל: גַּם אִם אֶתְּהָ טִיפּוֹס מִמֶּשׁ מִבְּרִיק
א-צַעֲטָאֵלֶע מִ-MIT אִף פֵּעַם לֹא מִזִּיק!